

## **Export av giftigt avfall till Afrika**

### **Europaparlamentets resolution om exporten av giftigt avfall till Afrika**

*Europaparlamentet utfärdar denna resolution*

- med beaktande av konventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och omhändertagande av farligt avfall (Baselkonventionen), som antogs den 22 mars 1989 och godkändes på gemenskapens vägnar genom rådets beslut 93/98/EEG<sup>1</sup>, och av dess förbud mot all export av farligt avfall från OECD-länder till länder utanför OECD,
- med beaktande av gemenskapens lagstiftning om transport och avfall, i synnerhet rådets förordning (EEG) nr 259/93 av den 1 februari 1993 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen<sup>2</sup> och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall<sup>3</sup> som upphäver förordning (EEG) nr 259/93 från och med den 12 juli 2007,
- med beaktande av artikel 103.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Cirka 500 ton kemiskt avfall har dumpats i flera områden nära Abidjan, Elfenbenskusten, där 5 miljoner människor bor.
  - B. Hittills har åtta människor dött och ca 85 000 har förts till sjukhus för behandling av näsblod, diarré, illamående, ögonbesvär och andningssvårigheter. Konsekvenserna av denna dumpning av giftigt avfall kan bli långtgående med förorening av marken och av yt- och grundvattnet.
  - C. Ett stort antal barn har drabbats särskilt allvarligt av förgiftningen. Enligt Unicefs bedömningar kommer mellan 9 000 och 23 000 barn att behöva medicinsk tillsyn och hälsovård, och det behövs även andra åtgärder för att sanera den miljö de lever i.
  - D. Det giftiga avfallet dumpades av ett grekiskägt Panamaflaggat tankfartyg som hyrts av Trafigura Beheer BV, ett företag med säte i Nederländerna. En sådan delning av ansvaret skapar ett systematiskt och oacceptabelt problem när det gäller att genomdriva gemenskapens lagstiftning.
  - E. Miljölagstiftningen i länderna i norr har gjort det dyrt att göra sig av med giftigt avfall.
  - F. Hamnmyndigheterna i Amsterdam upptäckte i samband med lossningen att det rörde sig om farligt avfall och begärde ett högre pris för att slutföra lossningen, varpå tankfartyget valde att pumpa tillbaka avfallet ombord. De nederländska myndigheterna tillät fartyget att lämna landets territorium trots att de visste att det rörde sig om farligt avfall och kände till att kaptenen inte ville betala för en miljömässigt korrekt avfallsdeponering i Nederländerna.

---

<sup>1</sup> EGT L 39, 16.2.1993, s. 1.

<sup>2</sup> EGT L 30, 6.2.1993, s. 1.

<sup>3</sup> EUT L 190, 12.7.2006, s. 1.

- G. Företaget hade möjlighet att göra sig av med avfallet på ett lagligt och säkert sätt i Europa men valde ett billigare alternativ i Elfenbenskusten.
- H. Afrika är en avfallsplats för all sorts giftigt avfall. Greenpeace har identifierat 80 platser där farligt avfall från utvecklade länder har dumpats, bland annat gamla datorer i Nigeria, radioaktiva behållare i Somalia, dumpning av klorin i Kamerun, osv.
- I. De flesta länder i Afrika saknar sträng lagstiftning för att skydda miljön och människors försörjningsmöjligheter mot farligt avfall.
- J. All export från EU av avfall avsett för bortskaffande är förbjuden sedan maj 1994 i enlighet med förordning (EEG) nr 259/93. Export av farligt avfall från EU till länder utanför OECD för återvinning är förbjuden sedan januari 1997 i enlighet med samma förordning.
- K. Dumpning av farligt avfall i Elfenbenskusten är bara toppen på isberget av de transporter med farligt avfall som pågår från EU till länder utanför OECD. Stora mängder avfall från elektrisk och elektronisk utrustning dumpas i länder utanför OECD under förevändning att de skall "återanvändas". Ett stort antal gamla EU-fartyg späckade med toxiska ämnen och material skrotas i Asien under förhållanden som är extremt skadliga för arbetstagarna och miljön.
- L. Europaparlamentet antog den 9 april 2002 vid första behandlingen avseende förslaget till direktiv om skydd för miljön genom strafflagstiftning<sup>4</sup>. Rådet antog aldrig någon politisk överenskommelse om detta förslag till direktiv och föredrog i stället ett rambeslut inom tredje pelaren om samma ämne (rådets rambeslut 2003/80/RIF av den 27 januari 2003<sup>5</sup>). EG-domstolen ogiltigförklarade rambeslutet genom sitt avgörande av den 13 september 2005 i mål C-176/03.
1. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, Nederländerna och Elfenbenskusten att noggrant utreda detta fall, fastställa ansvaret på alla nivåer, dra de ansvariga för detta miljöbrott inför rätta och se till att miljön återställs helt och att ersättning utbetalas till offren.
  2. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner och medlemsstaterna att vidta alla åtgärder som behövs för att till fullo bistå den drabbade befolkningen, särskilt barnen, och utnyttja alla tillgängliga medel för stöd, samarbete och civilskydd.
  3. Europaparlamentet anser att både gemenskapslagstiftningen och de internationella konventionerna på ett uppenbart sätt åsidosattes i fallet med exporten av farligt avfall till Abidjan och uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att vidta alla åtgärder som krävs för att se till att den befintliga lagstiftningen om avfallstransporter efterlevs fullt ut.
  4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och de berörda medlemsstaterna att offentliggöra alla de bilaterala avtal om avfallstransporter som de har ingått med länder utanför OECD.

---

<sup>4</sup> EUT C 127 E, 29.5.2003, s. 119.

<sup>5</sup> EUT L 29, 5.2.2003, s. 55.

5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå lagstiftning som täpper till luckorna i det nuvarande systemet för farligt avfall, så att transporter av avfall från elektrisk och elektronisk utrustning och gammalmodiga fartyg till länder utanför OECD kan stoppas.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att samla in information om den olagliga handeln med och dumpningen av sådant farligt avfall och material i afrikanska och andra utvecklingsländer, att lägga fram förslag till åtgärder för att kontrollera, minska och utrota denna olagliga handel, överföring och dumpning i afrikanska och andra utvecklingsländer samt att varje år ta fram en förteckning över länder och transnationella företag som ägnar sig åt olaglig dumpning av giftigt avfall och material i afrikanska och andra utvecklingsländer.
7. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar, FN:s generalsekreterare, Elfenbenskustens regering och Baselkonventionens sekretariat.